

Yttrande över remissutgåva av kulturmiljöprogram

Bakgrund

Den 14 juni 2023 (§105) beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden att framtaget förslag skulle remitteras till berörda nämnder, myndigheter, föreningar och allmänheten.

Tekniska nämnden avlägger yttrande gällande förslaget till kulturmiljöprogram för Danderyds kommun i detta ärende.

Bedömning

Kulturmiljöprogrammet ger en överblick och detaljkunskap om kommunens historiska kulturmiljöer och byggnader. Det främsta syftet med programmet är att sprida kunskap om områden och byggnader till allmänhet, myndigheter, föreningar och nämnder.

Programmet består av råd som syftar till att tjäna som kunskapsunderlag i, bland annat, ärenden som hanteras i enlighet med plan- och bygglagen. Framför allt ger det förkunskap om vilka byggnader som skulle kunna omfattas av förvanskningförbudet. Tekniska nämnden menar på att det är positivt att, genom programmet, kunna ta till sig ett kunskapsunderlag som beskriver vilka byggnader och miljöer som bedöms besitta ett särskilt eller visst bevarandevärde. Sammantaget är bedömningen att detta fyller en funktion inför vägval i den operativa och långsiktigt strategiska planeringen av de områden och byggnader som omfattas av tekniska kontorets verksamhet.

Tekniska nämnden vill dock understryka att programmet och de värderingar som gjorts, avseende byggnader och områden, inte är juridiskt bindande. Det är även viktigt att poängtera att förvanskningförbudet inte innebär ett totalt förbud mot ändringar utan att utveckling av kulturmiljöer och byggnader ska ske varsamt.

Framtida ställningstaganden gällande kulturmiljöer och enskilda byggnader bör hanteras i enlighet med framtagna mark- och fastighetsstrategier där avvägningarna bygger på fler faktorer och där de kulturhistoriska aspekterna är en av dem. Exempel på andra faktorer är behov av samhällsutveckling, ekonomiska förutsättningar, ändamålsenlighet samt ställningstagande kring ägande. De kulturhistoriska aspekterna utgör då endast en av många aspekter som kommunen behöver förhålla sig till inför beslut.

Tekniska nämndens medskick är att hänsyn till en balans mellan utveckling, tillväxt och bevarande måste tas. Det är naturligtvis relevant att beakta bebyggda miljöer varsamt utifrån en historisk kontext men kommunen som livsmiljö innebär ett avvägande mellan olika intressen och kulturhistoriskt värdefulla miljöer bör inte alltid få vetorätt och hämma andra faktorer som ligger i det allmännas intresse.

Utifrån tekniska nämndens verksamhet finns potentiella ekonomiska skalfördelar i formandet av kommunens byggda miljöer. Nyttjande av infrastruktur, som exempelvis VA-nätet med tillhörande kostnader, kan med en tätare sammanhängande bebyggelse fördelas på fler abonnenter vilket i sak kommer den enskilda kommuninvånaren till godo.

Tekniska nämnden menar att förhållningssättet ovan innebär att kulturprogrammets roll måste förtydligas i kommunens långsiktiga planering av mark och byggnader.

Det bör även framgå att kulturmiljöprogrammet utgör en kunskapsbank och endast bör tjäna som förkunskap inför förmodade utgångspunkter i myndighetsutövningen. Risken är annars betydande att dokumentet tolkas som allt för styrande trots att det inte är juridiskt bindande.

Robert Nibelius
Tekniska nämndens ordförande